

VERSCHIJNT

Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden f 4.50.
 Voor de overige steden des Rijks 5.50.

WOENSDAG 18 APRIL

UITGEVER-DIRECTEUR

C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage
 Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en
 Beurssteeg, te Amsterdam
 Brieven franco aan het Bureau De Grondwet
 Jan Hendrikstr., n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIE

De prijs der advertentie is per regel meer
 dan 30 regels f 1.00
 Aankondigingen van verhuur van
 worden geplaatst tegen betaling van
 zegt daartoe beregt.

Onder de mislukte proeven van wetgeving, waaraan, helaas! het Staatsblad zoo rijk is, zal zeker het ontwerp tot regeling en beperking der uitoefening van het regt van vereeniging en vergadering, zoo als het door de Tweede Kamer — bij toeval schijnt 't — is aangenomen, wordt het door de beide andere takken der wetgevende magt bekrachtigd, eene eerste plaats bekleeden. De uitleggers van het Burg. Wetb. hebben als om strijd gewezen op het onvolledige en duistere van art. 1690, dat den aard der zedelijke lichamen omschrijft. Ook de Minister schijnt dit gevoeld te hebben, en van daar eene poging gedaan, om, ter gelegenheid van de wet, bij art. 10 der Grondwet verischt, dit artikel en den geheelen daaruit voortvloeienden titel te verbeteren. Die poging is een nieuw bewijs hoe gevaarlijk het is twee verschillende onderwerpen van wetgeving, het politieke regt van vereeniging en vergadering en de burgerlijke bevoegdheid van geconstitueerde lichamen, in ééne wet op te nemen, maar meer nog, dat het ondoenlijk is, bij het vaststellen eener gewichtige aangelegenheid, als ter loops, eene andere verwante en niet min gewichtige te regelen. Het ontwerp toch is, wat de regtspersoonlijkheid van vereenigingen betreft, onvolledig, steunt op onregtskundige beginselen, en grijpt in de bestaande regtsorde in, op eene wijze, die, hoogst waarschijnlijk, buiten de bedoeling der Regering lag, zeker buiten die van de meeste leden, die er vóór stemden. Ontwikkelen wij die drie grieven:

I. Onvolledigheid.
 II. Onregtskundige beginselen.
 III. Onvoorzien ingrijpen in het bestaande regt.
 I. Een der hoofdgrievens tegen art. 1690 is, dat het alleen vereenigingen van personen als zedelijke lichamen erkent. (1). Teregt werd, o. a., gewezen op de volder-genootschappen, die geene vereeniging zijn van personen, maar van erven, door gemeen waterbelang verbonden. Men zocht zich te redden, door hetzij aan te nemen, dat de titel niet het geheele regt omvatte, maar dat het ongeschreven regt er naast vigeerde, hetzij door te redeneren uit de bedoeling des wetgevers en eene uitbreidende interpretatie, aan de woorden der wet te geven. In die leemte is niet alléén niet voorzien, maar de toestand van dergelijke lichamen is verergerd; geene vereenigingen treden volgens art. 5 meer op als regtspersoon, tenzij erkend, en die erkenning is, volgens deze wet, alleen mogelijk voor vereenigingen van personen. Andere ignoreerde de wetgever; twijfelt men: de bepaling van art. 11, dat het overschietende vermogen eener op regterlijk gezag geliquideerde vereeniging aan de leden elk voor zijn aandeel wordt uitgekeerd, bewijst het.
 Niet min is dat waar voor de stichtingen. Reeds tijdens de beraadslagingen is er op gewezen. Zij vallen of onder de wet, en dan is hare erkenning en regtspersoonlijkheid onmogelijk, of niet, en dan zal de wet met al hare gevolgen ontdoken worden. Wat is b. v. gemakkelijker dan een klooster in den vorm eener stichting op te rigten? Dit klemt te meer, omdat: uiterste wilsbeschikkingen wel de gewone vorm zijn, waardoor stichtingen worden in het leven geroepen, maar niet de eenige of noodzakelijke; zij kunnen evenzeer door handelingen onder levenden worden opgerigt. De waarborg van art. 947 B. W. vervalt dan ook.
 Naar de bedoeling van den ontwerper zouden, schijnt het, ook de onderlinge maatschappijen, zoo als van levensverzekering, verzekering voor brand of andere schade, begrafenis-fondsen enz., onder het bereik dezer wet moeten vallen, ten minste de redenen tot beperking der regtspersoonlijkheid in de Memorie van Toelichting aangevoerd, zijn op deze meer dan op anderen toepasselijk. De strijd, thans nog gevoerd over de

soliditeit van enkele, zonder dat de overheid in staat is, hetzij het kwaad te weren, hetzij den laster te doen verstommen, toont aan, hoe noodig het toezigt daarover is. Het ontwerp laat te zoo als zij zijn.

Er bestaat eene gewichtige soort van maatschappijen, zoo 't schijnt, in onze wetgeving niet geregeld, maar waarop gewoonlijk de regels van het Wetboek van Koophandel worden toegepast; wij bedoelen de naamloze vennootschappen (niet van koophandel), zoo als spoorweg-maatschappijen, maatschappijen tot droogmaking, land-ontginning en dergelijke. Welke zal de positie voor de nieuw op te rigten zijn, onder de ontworpen wet?

En wat zal nu eindelijk regtens zijn, omtrent de buitenlandsche vereenigingen? Tenzij op de wijze van art. 5 erkend, schijnen ze geen regtspersoon in ons regt te zijn. Was dit de bedoeling? We twifelen er aan; in allen gevalle zouden het zeer tegen den geest en de bedoeling des handels strijden. Men denke er aan, dat naburige Staten ook dergelijke bepalingen omtrent onze handel-maatschappij, assurantie-maatschappijen, en vennootschappen bij wijze van reciprociteit invoerden. Of zullen de buitenlandsche vereenigingen in betere positie zijn, en niet aan deze wet onderworpen? Dan zal de vereeniging, wier erkenning hier geweigerd is, zich buiten lands vestigen en zoo de wet ontduiken. Men denke bijv. aan geestelijke vereenigingen.

II. De hoofdbeginselen omtrent de regtspersoonlijkheid zijn gelegen in art. 5 en 12.

Art. 5 onderscheidt de vereenigingen (behalve de door de Grondwet of andere wetten ingestelde) in die welke voor onbepaalden tijd of langer dan 30 jaren zijn aangegaan, en in die, voor minder dan 30 jaren.

De Grondwet nu schijnt geen vereenigingen in te stellen; hoogstens schijnt men te kunnen zeggen, dat zij de politieke verdeling des Rijks in provinciën en gemeenten erkent; of is de bedoeling geweest aan alle administratieve en andere collegiën er in genoemd, regtspersoonlijkheid toe te kennen?

De woorden van het artikel, vooral de bijvoeging: of andere wetten ingesteld, schijnen het mede te brengen; zietdaar ons dan in de volle middel-eeuwen terug; alle administratieve en andere collegiën, van de Staten-Generaal af tot een collegie van zeters toe, alle regterlijke collegiën en zoo vele andere vereenigingen van personen, als van Staatswege worden ingesteld, verheven tot corpora met regtspersoonlijkheid, bevoegd tot burgerlijke handelingen, tot het sluiten van verbindtenissen en het verkrijgen van eigendom. Die ongerijmde en ondoordachte gevolgen, toonen reeds aan, dat men de staatsregterlijke bevoegdheid tot vereeniging verward heeft met de burgerlijke handelings-bevoegdheid (regtspersoonlijkheid) van zedelijke lichamen.

Wat nu de andere verdeling betreft, die van minder dan 30jarigen duur en andere, waarop rust zij? Wij erkennen het, in iedere tijdsbepaling is eenige willekeur, en zoo men naar den tijd moet onderscheiden, is die termijn van 20 jaren een geschikte; daar geen zedelijk ligchaam zal kunnen beweren door verjaring de regtspersoonlijkheid te hebben verkregen. Maar hoe zal men de zedelijke lichamen, naar den tijd, waarvoor zij zijn opgerigt, onderscheiden? Er is niet één, dat niet voor onbepaalden tijd is opgerigt. Dit juist is hun aard, hun karakter. Schijnbaar moge er aanleiding zijn, den duur van een zedelijk ligchaam vooruit te bepalen, het is eene reden van buiten, maar geene uit zijn eigen wezen voortspruitende. Evenmin als de natuurlijke persoon voor een bepaald aantal jaren in de maatschappij optreedt, evenmin doen zulks de kunstige. Men moge de regtspersoonen dan al indeelen, naar den tijd waarvoor zij zijn opgerigt, men heeft niets dan eene toevallige uitwendige verdeling, evenzeer alsof men de regtsbevoegdheid der natuurlijke personen wilde onderscheiden naarmate zij blond of bruin zijn.

En waarom dan de erkenning van den een aan de Kroon overgelaten (al ware het beginsel der onderscheiding anders juist), voor die van den ander eene wet vereischt? Waarschijnlijk, zegt men, om het hoogere

van de een soort. Dan is de Kroon gemaakt of een wetgever voor andere zaken. Het niet eene geheele afkondiging van ons land, maar een naar expedienten? Neen: erkenning is of een daad van uitvoering, en dan komt ze geheel aan de Kroon, of aan haar vertegenwoordigende uitvoerende magt toe, of eene daad van wetgeving, en dan is het buiten de bevoegdheid der Wetgevende Magt zelve, die daad te vervreemden of aan een ander te delegeren.

Waarom hier afgeweken van hetgeen regtens is voor naamloze vennootschappen van koophandel? Is de reden van beslissing anders?

Maar wat zal nu het gevolg zijn, indien eene vereeniging, bij de oprigting tot een aantal jaren beperkt en door de Kroon erkend, blijkt te willen voortbestaan? Zal er dan eene wet benoodigd zijn? of zal de Kroon een nieuwe erkenning voor minder dan 30 jaren geven, des noods omhuld door een fictive ontbinding en nieuwe oprigting? Kan dit — en de wet schijnt het niet te beletten — dan zal de Wetgevende Magt niet met vele wetten van erkenning worden lastig gevallen.

Art. 12 bepaalt niet alleen, dat de overeenkomsten namens vereenigingen, geene regtspersonen, worden beschouwd als volgende de personen, die ze hebben gesloten, maar ook, dat de goederen, namens haar verkregen, de personen volgen, die ze hebben aangevaard.

Maar hoe dit toe te passen op den regel bij roerende goederen, dat bezit voor titel geldt? Het billard, bij eene niet erkende societeit in gebruik, is haar eigendom niet; ze is geen regtspersoon, kan geen eigendom hebben; maar evenmin is het dat van één der leden: ze zijn toch geen van allen in het bezit. Is het nu eene zaak zonder eigenaar, eene *res derelicta*, waarvan dus ook geen diefstal mogelijk is? En nu bij onroerende goederen. De overschrijving geschiedt in de registers ten name der societeit. Het baat niet, zal de strenge jurist zeggen, de eigendom is niet overgegaan aan eene niet erkende vereeniging; maar waar blijft ze dan? Bij den vroegeren eigenaar? Neen, want die heeft vervreemd; bij de bestuurders of andere, die haar aankochten? Neen; want aan hen werd er niet geleverd. Worden het dus almede zaken zonder eigenaar, den Staat toevallende?

Wanneer nu echter die overeenkomsten en die goederen den namens de Vereeniging handelenden persoon volgen, dan komen zij in zijn vermogen. Dan volgen zijne erfgenamen, zoo wel actief als passief, hem op. En hoe dit te rijmen met de bepaling van art. 1701 B. W. —, bij het 13de art. van het ontwerp uitdrukkelijk gehandhaafd? Bij strenge toepassing zullen dergelijke crediteuren geen debiteur, debiteuren geen crediteuren bij het overlijden van de zoo verbondene meer hebben. Hij toch was verbonden, en aan hem was men verbonden, — niet de vereeniging was geobligieerd, en in die actieve en passieve obligatiën volgen de erfgenamen niet op.

Zoude men niet bedoeld hebben persoonlijke aansprakelijkheid van de bestuurders van dergelijke vereenigingen tegenover de derden met wien zij handelen in te voeren, en bij gebrek aan regtszin het zonderlinge en onpraktische art. 12 in het leven hebben geroepen?

III. Vereenigingen, welke vóór het in werking komen der wet bestonden, worden beoordeeld naar de wetten, waaronder zij zijn opgerigt, (art. 15). Alle op te rigten vereenigingen moeten derhalve naar deze wet worden beoordeeld, en hebben, voor zoo verre zij niet door de Grondwet of andere wetten zijn ingesteld, om als regtspersoon op te treden, erkenning noodig. Die erkenning geschiedt door goedkeuring der statuten of reglementen, welke bij wijziging nadere goedkeuring noodig hebben. (art. 5, 6, 8.) Zietdaar nu aan de Provinciale Staten een groot gedeelte van de hun door de Grondwet verleende magt ontnomen; de kerkgenootschappen van een aanzienlijk deel hunner vrijheid tot inwendige organisatie beroofd, vele aanzienlijke en nuttige vereenigingen aan een hinnen werkkring storenden band gelegd.

Naar de Grondwet en de Provinciale Wet, behoorde

(1) Mr. A. S. van Nierop, in de Nederl. Jaarboeken, VIII, 297.

de oprigting van nieuwe waterschappen, de inrigting van nieuwe Besturen, tot de bevoegdheid der Provinciale Staten, onder toezigt van de Kroon. Naar dat ontwerp zullen die vereenigingen bij de Wet, door goedkeuring harer statuten of reglementen, moeten worden erkend. Immers die vereenigingen hebben regtspersoonlijkheid noodig, al ware het alleen om als eigenaars over hare kassen te beschikken; in allen gevallen om de voor hare dijken en molens, waterschapsbelangen in het algemeen, noodige overeenkomsten te sluiten, en de naleving daarvan in regten te vorderen. Alle veranderingen in hare statuten zullen, in lijnregten strijd met art. 192 der Grondwet, bij de wet moeten worden goedgekeurd.

Men zal misschien trachten te redeneren, dat zij in de uitzondering van art. 5 vallen. Het zoude kunnen opgaan indien er stond, die krachtens de Grondwet en andere wetten zijn opgericht, thans gaat het in het geheel niet, door de Grondwet of een andere wet, zijn zij zeker niet ingesteld.

Evenzeer is dit waar voor de kerkgenootschappen, die nieuwe gemeenten, nieuwe parochien willen oprigten. Ook deze hebben behoefte aan regtspersoonlijkheid; in den kring der kerkgenootschappen worden zij ook als zoodanig erkend, en hebben, als de gemeente tegen over den Staat, zelfstandig bestaan en bevoegdheid tegenover het geheel. Die oprigting zal voortaan van eene wet afhankelijk zijn. En, wat het meest bedenkelijke is voor de kerkgenootschappen, iedere wijziging in de reglementen of statuten dier gemeente, zal de goedkeuring der Wetgevende Magt behoeven.

Is dit de bedoeling dezer Regering geweest? Wij gelooven; dat men haar onrecht zou doen, dit te beweren. De Minister, door den nieuwen angst voor de misbruiken van de vrijheid, aan de zedelijke lichamen in ons regt toegekend, bekropen, vergat daarop alleen lettende, het verband der wetgeving en het overzigt van het geheel, waardoor in vroegere jaren een ander Minister zich, volgens zijn eigen beweren, zoo gunstig onderscheidde.

Men zal in de onvolledigheid der wet, vroeger door ons aangetoond, een hulpmiddel zoeken, en beweren; deze wet slaat alleen op Vereenigingen van personen. Polderbesturen zijn dit niet. Het ontwerp, schoon blijkbaar de steller alleen aan vereenigingen van personen gedacht heeft, onderscheidt niet; maar omdat alle vereenigingen, *ubi lex non distinguit nec nobis est distinguendum*. Maar het zij zoo. En de Kerkelijke gemeenten dan? Ook die zijn geen zuiver persoonlijke; het lidmaatschap is aan inwooning op zekere plaats verknoot. Wij betwijfelen, of men daarom het zuiver persoonlijke dier vereenigingen zal ontkennen, maar hopen het: krijgt het ontwerp zijn beslag, daar bijna alle vereenigingen dan ophouden onder het bereik der wet te vallen. Ook Sociteiten zijn bijv. gewoon, inwooning op zekere plaats, als voorwaarde van lidmaatschap te stellen.

Eene beschuldiging blijft nog te bewijzen; het aan banden leggen van aanzienlijke en nuttige vereenigingen. Men begrijpt reeds wat wij bedoelen, de Maatschappij tot Nut van het Algemeen, die van landbouw en dergelijken. Ook zij rijgen, naar het voorbeeld van den Staat, afdeelingen op, met zelfstandigheid en eigen regtspersoonlijkheid tegenover de Algemeene Maatschappij.

De hier ontwikkelde bedenkingen tegen het ontwerp, komen bij eene vlugtige beschouwing voor den geest. Wat zal die wet opleveren, indien ze in het leven treedt, en diep ingrijpende, in de maatschappelijke orde, den scherpin van Advocaten en Ambtenaren van het publiek Ministerie wet? Zoo blijkt het eene hoogst gevaarlijke, zoo niet ontoenlijke zaak, de regtspersoonlijkheid van zedelijke lichamen, een onderwerp eener ernstige studie waardig, als ter loops bij een andere gelegenheid af te handelen. Moge de gezonde zin der Eerste Kamer ons voor dit ontwerp bewaren.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZICHT.

Generaal Canrobert schrijft van den 10en, dat het vuur uit al de Engelsche en Fransche batterijen geopend was, en dat der Russen beheerschte. Het was ook van eene in het ooglopende meerdere voortreffelijkheid.

Dit bericht bevestigde de oorlogszuchtige geruchten, welke sedert een paar dagen in omloop waren.

De vrees, dat de Weener-conferentie onmagtig zouden zijn om tot eene vredelievende uitkomst te leiden, had sedert gister snelle vorderingen gemaakt. Hoe betreurenswaardig dit ook zij, het feit mag niet onopgemerkt blijven. Zowel te Parijs als te Londen overheerde namen aan eene schikking van geloofde men slechts aan eene zaak, die is de oorlog. Dat geloofde herustte aanvankelijk op onderstellingen en geruchten, welke zelfs als valsch erkend waren, zoo als hij, dat van de aankomst te Weenen van den prins Galizin, overbreyer van een ongunstig antwoord van Rusland. De heropening van het vuur te Sebastopol is echter een bepaald feit, dat de grondheid dier onderstellingen bewijst.

Bergister middag ten 2 ure hebben H. H. M. de Keizer en de Keizerin de reis naar Londen over Calais aanvaard. Voor het vertrek had op de station een receptie plaats, waarbij de Keizer tot de leden van het Wetgevend Ligchaam het woord rigte en onder anderen zeide: Ik ga naar Londen om mij met de Oostersche zaken bezig te houden. Ik zal uw toek zijn bij de Engelsche regering en haar verzekeren, dat zij even als ik al de voordelen van het bondgenootschap met Groot-Brittannië op hoogen prijs stelt. (geroep van ja! ja!) Wij willen allen den vrede, doch alleen op eervolle voorwaarden. Indien wij den oorlog moeten voortzetten reken ik op uwe ondersteuning. (Ja! ja!)

Deze korte allocutie werd in zeer oorlogszuchtigen zin uitgelegd; maar meer nog zag men den oorlog in den toon, waarop dit stuk is gesproken, men zag ook een oorlogszuchtigen geest in een artikel door den Constitutionnel medegedeeld in antwoord op het artikel van den heer Saint Marc Girardin, omtrent de vrijheid van de Zwarte zee; evenzeer in eene nota van een half-officieel Engelsch blad, de Observer, waarin gemeld werd, dat de ministers zich bij de heropening van het parlement voor eene krachtadige voortzetting van den oorlog verklaaren en doortastende hervormingen voorstellen zouden bij het departement, waar de oorlogszuchtige strekking in eene nota van den *Moniteur Universel*, meldende, dat de opening der algemeene tentoonstelling, zonder eenig uitsel op den 1 Mei zal plaats hebben, waaruit zou op te maken zijn, dat de Keizer zich vast om die plechtigheid te presideren, veele onmiddellijk daarna naar het Oosten te kunnen vertrekken ten de reis des Keizers naar het Oosten is waarschijnlijk de voortzetting van den oorlog.

De *Moniteur* beheist thans het aangekondigde vervolg op het artikel oyer den oorlog in het Oosten bevattende het staatkundig gedeelte. Daarin wordt, onder anderen, gezegd: Wij vragen van Rusland, dat het zijne maritieme magt in de Zwarte Zee zal beperken, of dat men alle oorlogsvaartuigen van welke natie ook, van de vaart in die zee uitsluit. Dit is minder gevorderd dan hetgeen wij reeds verkregen hebben en zonder moeite zouden kunnen behouden. Inderdaad, vier lichamen van elke der drie natien, zouden voldoende zijn, om de Zwarte Zee bezet te houden en de heerschappij over de oversier zee van de Krim naar den ingang van den Bosphorus te verplaatsen.

De Keizer en de Keizerin der Franschen zijn gister middag ten vijf minuten vóór vijf ure te Londen aangekomen en zijn onmiddellijk naar Windsor doorgereisd.

Zij werden door alle raagen en standen met de meeste geestdrift ontvangen.

Volgens hetgeen de Engelsche bladen mededeelen zal de ontvangst der vorstelijke personen in Engeland inderdaad schitterend zijn, en alle plechtigheden van dien aard, welke in het Vereenigd Koninkrijk plaats hadden, overschaduwden.

De omstandigheden, waaronder dit bezoek plaats heeft, zijn op zich zelve reeds genoeg om die inderdaad exceptionele ontvangst te verklaren.

Uit Londen wordt, onder dagteekening van 16 April, gemeld, dat de leening, thans bepaaldelijk aangekondigd is als zullende bestaan uit een geconsolideerd leeds, den bedrage van 16 miljoen pond sterling.

Dit bericht heeft aanmerkelijke daling op de consols uitgeoefend, die reeds tot 11/2 pct. gestegen waren.

Met de *Carmel* zijn gerigten ontvangen uit Konstantinopel van den 5den. Volgens die tijdingen maakten de Turksche eskaders zich gereed, om zich bij de geaakte vloet te voegen.

Des Egyptische divisie had zich door tegenwoordig den 3den kunnen inschepen.

Aangaande den opstand der Kurden verneemt men, dat deze geëindigd is, met eene algeheele uiteenrijping der insurgenten. Elmi-Pacha tastte de twee oproerige legers en 10,000 opstandelingen te Durlas aan. Hunne retranchementen werden met de bajonet ingenomen: 1800 man buiten gevecht gesteld, 2000 gevangenen gemaakt, en 10,000 schabels en geweren genomen. Djezid, het centrum van den opstand, werd inden volgende dag bezet. De twee legers hebben met enige zwakke detachementen de vlugt genomen, naar de oevers van de Tigris. Zij hebben angstige gepraagd. De Pontie belooft hysbehoud, en verfant eene aanzienlijke schadevergoeding voor de door hen gedane plunderingen.

Men berekende, dat de tegenwoordige oorlog reeds 300 mill. piasters aan de Porte gekost had, die genoodzaakt zou zijn de toelugt te nemen tot de afgifte van papieren geld, ten bedrage van 18 miljoen francs, onwilsbaar in 1858.

Gelijk wij gisteren reeds meldde, heeft de Koning van Sardinië Zaterdag den 14den te Alexandria een revue gehouden over de Piemontesche troepen, welke zich naar het Oosten begeven. Bij het overtoeken der vlaggen rigte Koning Victor Emmanuel tot de troepen eene korte allocutie, welke met veel geestdrift ontvangen werd. Na de revue zijn de troepen onmiddellijk naar Genua vertrokken, waar zij zich zullen inschepen.

Uit Madrid worden onder dagteekening van 11 April bijzonderheden medegedeeld omtrent de onlusten, welke op den avond van den 10den in die stad uitgebroken zijn. Daaruit blijkt, dat de telegraaf den aard dier onlusten eenigzins overdreven heeft door ze als oproer te qualificeren. Nergens heeft bloed gestroomd. Wel hebben onstuimige groepen de vergaderzaal omringd en verwaarfke kreeten doen hooren; maar eene enkele demonstratie van de milicie was voldoende, om die groepen uiteen te drijven.

Denzelfden dag is het hoofdstuk den begrooting (Huis der Koningin) door de Cortes goedgekeurd. Der Koningin worden 28 miljoen realen toegekend, aan den Koning een miljoen, aan de prinses der Asturien een miljoen en aan de hertogin de Montpensier 1,500,000 realen.

Te Madrid was het gerucht in omloop, dat uit Rome

een protest der Pauselijke regering was aangekomen tegen het ontwerp op den verkoop van geestelijke goederen. De heer Alonso, oud minister van justitie, is den 12 overleden.

FRANSCHE POST.

De Koning regent van Portugal heeft benoemd tot commissarissen bij de algemeene tentoonstelling te Parijs: de heeren Lousis, professor bij de polytechnische academie van Porto; Pimentel, professor bij de polytechnische school van Lissabon; Almeida, professor bij de industriële school te Porto, en Corvo, professor bij het landbouwkundig instituut te Lissabon.

Het paleis van St. Cloud ondergaat zeer groote hervormingen, waar, naar men zegt, een groot feest ter eere der Koningin van Engeland zal worden gegeven.

De bewoners van Reuil hadden magtiging bekomen om een monument ter eere van Keizerin Josephine op te rigten en eene speciale commissie werd ter uitvoering van dit plan benoemd.

Maar daar de Keizer het verlangen te kennen gegeven heeft, zich met de oprigting van dit monument te willen belasten, zoo is het onnodig geworden tot dit einde gelden bijeen te zaamen; en wat de reeds gestorte sommen betreft: deze zullen den inschrijvers door tusschenkomst van den heer Mocquart, notaris des Keizers, en penningmeester der commissie worden teruggeven.

Men heeft hier zeer weinig geloof aan de reis des Keizers naar Weenen. Nogtans is dit gerucht niet van allen grond ontbroot. Er zijn diplomaten die zelfs verzekeren, dat de Keizer twee dagen te München verbteven zal.

Men begint te twijfelen of de heer v. Wedell naar Parijs zal terugkeeren. De heer v. Usedom wordt hier verwacht.

De maatschappij der stierenvechters te Madrid, heeft zegg men, een zeer brómme petitie ingediend bij het gouvernement, om gedurende de expositie verbod te leggen hebben, om te Parijs stierengevechten te geven. Dit is door vele Spaansche edellieden ondertekend, en het uitsigt wordt er op gegeven, dat de beruchte stierenvechter, die in de laatste militaire revolutie, zoowel numoer 1, maakt heeft, aan de voorstellingen zal deel nemen.

NOORD-AMERIKA.

De Noord-Amerikaansche bladen maken thans een besluit openbaar, waarbij de Senaat, kort vóór de sluiting van het Congres, den President gemagtigd heeft om het met Denemarken bestaande handelsverdrag op te zeggen, het welk onder anderen de helling van den Sondt of van de schepen onder Amerikaansche vlag regelt. Dit besluit is van den volgenden inhoud:

„In art. 5 van het den 26sten April 1826 te Washington tusschen de Vereenigde Staten van Amerika en Z. M. den Koning van Denemarken gesloten verdrag van vriendschap, handel en scheepvaart is bepaald, dat noch de schepen der Vereenigde Staten noch hunne ladingen bij de vaart door de Sond of de Belten addere of hooger toten zullen betalen, dan door de meest begunstigde natie worden betaald. Dit artikel behelst eene concessie van de zijde der Vereenigde Staten, die overrees daarbij aan de Deensche regering het bevel van bezwaring der handel der Vereenigde Staten, baadeelande, tullen van de bedoelde schepen veroorlooft wordt, en het maakt inbreuk op het algemeene regt van vrije scheepvaart in de open zee. Bij art. 11 van genoemd verdrag is bepaald, dat het na verloop van tien jaren, gerekend van den dag der overeenkomst, aan elke der beide contracterende partijen vrijstaat aan de andere haar voornemen te kennen te geven, om het verdrag op te heffen.

Ten einde alzo dan handel der Vereenigde Staten in de Oostzee van de bedoelde lasten en tollen te bevrijden, wordt besloten:

De President der Vereenigde Staten wordt en is hij deze gemagtigd om aan de Deensche regering de bij artikel 11 der conventie van 26 April 1826 voorgeschreven kennisgeving van het eindigen der conventie te doen toekómen.

BELGISCHE POST.

Bij een koninklijk besluit van 26 Maart jl. is bepaald, dat over het belang van de vrijheid, van den landbouw en van den wetenschap op staatskosten eene kaart wordt ondergrond van België zal worden uitgegeven. Deze kaart maakt een geheel uit met de geologische kaart des rijks van den heer Dumont, en wordt insgelijks door deen geleerde zamengesteld.

Bij een koninklijk besluit van 10 April is een prijs van 2000 francs uitgelobd voor den schrijver eener verhaalde-ling, houdende aanwijzing van geschikte middelen om de uitdrijving der steenkolen tot minstens de helft der diepte voort te zetten, zonder merklijke vermindering der voordeelen of vermeerdering der gevaren, waarmede thans de bewerking der Belgische steenkolenmijnen gepaard gaat.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Eerste Kamer.

De navolgende verslagen over de daartoe betrekkelijke wets-ontwerpen zijn publiek gemaakt:

A. Wets-ontwerp tot regeling van het Fonds der Bakengelden.

§ 1. Met genoeg is door vele leden de aanbieding van dit Wets-ontwerp, als een einde makende aan een der

trektheid gronds worden jaarlijks verhuurd tegen f 360 per bunder, en dikwijls tegen nog veel hooger prijs. Dat Nederland hetzelfde doe. Vele waters en beken zullen dan niet bederven. en de landerijen in vruchtbaarheid winnen.

Rotterdam, 16 April. Heden liep van een der werven van de heeren gebrs. Visser alhier, te water het fregatschip *Burgemeester Hoffmann*, groot ongeveer 450 Java-lasten en gevoerd zullende worden door kapit. N. A. Dijkema, terwijl onmiddellijk daarna de kiel werd gelegd van het barkschip *Guinea*, voornamelijk bestemd voor den handel en de vaart op de Westkust van Afrika, en zulks beiden voor rekening van het handelshuis van den heer H. van Rijckevorsel alhier, zoodat hierdoor op de drie werven van de heeren gebr. Visser weder drie bodems voor genoemd handelshuis in aanbouw zijn.

Behalve een aantal genoodigden met hunne dames, waren daarbij meer dan gewoonlijk bij dergelijke gelegenheden, zeer vele toeschouwers tegenwoordig, die door hunne opkomst ongetwijfeld een blijk wilden geven van hunne sympathie met het denkbeeld des reeders, om eenen Rotterdamschen bodem, den naam te doen dragen van den geachten Burgemeester van de tweede handelsstad van Nederland, en daardoor als het ware te deelen in de welverdiende hulde, hem op die wijze gebracht. Na het afloopen van het schip, is door den heer van Rijckevorsel aan den heer burgemeester een keurig diner aangeboden in het *Grand hôtel des Pays-Bas* alhier, dat tevens vereerd werd met de tegenwoordigheid van heeren wethouders, van leden van den gemeenteraad, den gemeente-ontvanger en secretaris en een aantal verdere genoodigden. Eene menigte toasten op het heil van Koning en Vaderland, de regering en de gemeente van Rotterdam, den bloei van handel en scheepvaart enz. enz. gewijd, werden met de meeste geestdrift toegejuicht.

Terzelfde tijd werd door den heer van Rijckevorsel nog een ander diner gegeven, aan boord van het te water gelooopen schip, en wel aan de gezagvoerders der thans hier aanwezig zijnde schepen van, en een aantal andere personen, in betrekking staande tot meergenoemd handelshuis. Ook daar gaf gulheid en heuschheid den toon, en werden bij menigen dronk de weldaden herdacht, die door den ijverigen Rotterdamschen handel over stad en land worden verspreid. (N. R. Ct.)

Arnhem, 12 April. Z. Doorl. Hoogw. de Aartsbischoep van Utrecht heeft in de navolgende dekenaten de volgende parochiën opgericht:

In het dekenaat *Almelo*, bij besluit van den 11 Maart, van den H. Georgius te Almelo; bij besluit van den 30 Maart: van den H. Remigius te Weerselo; van den H. Stephanus te Hertme; van den H. Plechelmus te Saasveld; van den H. Simon en Judas te Rentum; van den H. Pancratius te Geesteren; van den H. Pancratius te Tubbergen; van den H. Pancratius te Albergen; van de H. H. Simon en Judas te Ootmarsum; van de H. H. Simon en Judas te Lalterop; van den H. Pancratius te Langeveen; van den H. Antonius Abt te Vriezenveen; van den H. Martinus te Wierlen.

In het dekenaat *Utrecht*, den 4 dezer: van den H. Jacobus te Kabauw; van de H. Barbarr te Bunnik; van den H. Victor te Benschop; van den H. Joannes Bapt. te Montfoort; van O. L. Vr. Hemelvaart te Werkhoven; van den H. Nicolaas te IJsselstein; van den H. Joseph te Zeist; van H. Bavo te Harmelen; van O. L. Vr. Hemelvaart te Houten.

In het dekenaat *Arnhem*, op denzelfden datum: van den H. Gangulphus te Huissen; van den H. Joannes Bapt. te Indoornik; van den H. Joannes Bapt. te Wageningen; van den H. Willibrordus te Herveld.

In het dekenaat *Zulphen*: van den H. Willibrordus te Olburgen; van den H. Martinus te Wijnbergen bij Doetinchem. Z. Doorl. Hoogw. heeft tevens de bijkerk van Loenen te Klarenbeek van de moeder-kerk afgescheiden en van de voormalige statie van Loenen twee afzonderlijke parochiën gevormd, zijnde die van den H. Antonius Abt te Loenen en van O. L. Vr. Hemelvaart te Klarenbeek.

Bij besluit van den 7 April heeft Z. Doorl. Hoogw. in het dekenaat *Oldenzaal* opgericht de parochie van den H. Plechelmus te Oldenzaal en

In het dekenaat *Doesborgh* den 10 pezer de parochiën van den H. Martinus te Doesbergh en van den H. Oswaldus te Zeddam. (Kath. Ned. Stemmen.)

Leeuwarden, 14 April Heden trof onze stad een groot verlies door het overlijden van den WelEd. ZeerG. heer J. Ledder, Dr. in de genees- en verloskunde. Sedert vele jaren oefende hij zoowel binnen als buiten deze stad met veel geluk zijne uitgebreide praktijk uit, zoodat zijn dood algemeen betreurd wordt. De overledene bekleedde tevens de betrekking van kapitein en tijdelijk kommandant der schutterij alhier.

Tilburg, 13 April. Schier dagelijks ziet men eene menigte paarden, ossen en koeijen doortrekken, welke van hier naar België en vervolgens naar Frankrijk worden uitgevoerd; een Belgisch koopman heeft gisteren bij de heeren Gebr. van de Griendt te 's Bosch 46 ossen voor de som van f 11,776 aangekocht, hetwelk gemiddeld f 256 per stuk bedraagt; ook worden sedert eenige dagen vele schapen in deze provincie door Fransche kooplieden aangekocht, welke niet zoo als vroeger voor Engeland, maar voor Frankrijk zijn bestemd.

Ingezonden Stukken.

Aan de Redactie.

Met belangstelling is het artikel: *Het Volksgeluk en de*

Afschaffings-vrienden, No 578 van 4 April li. gelezen, en de uitvoerige en beredeneerde uiteenzetting der daarin vervatte punten toegejuicht. „Eenige afschaffings-vrienden te 's Hags schijnen het denkbeeld te zijn toegedaan, dat.... „het voldoende is, om eenige verbodsbepalingen daar te stellen en hebben zich te dien einde per adres tot Z. M. den Koning gewend. Het ondoelmatige der voorgedragen verbodsbepalingen is in genoemd artikel genoegzaam aangestipt, en, ofschoon geen voorstanders van jenever misbruik zijnde, behooren wij, evenmin tot het getal diergenen, die er zelfs het gebruik van ten eenemale afgeschaft wenschen, om de gezonde reden, dat zulk een daadzakelijk verbod het gewenschte doel geenszins zal bereiken, en dat men „het beginsel moet trachten weg te nemen, „maar met het oog op de middelen, omdat doel te kunnen bereiken. De voorstelling van openbare dronkenschap is door u, naar waarheid geschetst. Zij bestaat niet alleen bij den jenever-drinker, maar ook bij hen, die zich aan fijne wijnen en champagne, bij feestelijke gelegenheden, niet zelden te buiten gaan. Men wil „verzedelijking van „het volk, en het daarom „in een keurslijf van reglementen prangen, als of algemeene zedelijkheid, zonder „vrijheid, mogelijk ware. Wij verafschuwen, even als gij, het misbruik van sterken drank, en „wenschen, — „even als gij, — mede te werken tot langzame wegneming van dien kanker. Geeft men daarvan talloze rampzalige voorbeelden op: wij kunnen er ook leveren, die dien kanker, eigenwilling, zonder lid van het afschaffings-genootschap te zijn, door eigene overtuiging, en met Gods zegen, met wortel en tak hebben uitgeroeid, en de eer aan Hem geven, van wien alle goede indrukken alleen afdalen. Waar de wil ten goede bestaat, en de hulp van boven opregt wordt ingeroepen, daár vermag men meer dan alle dwangmiddelen kunnen daarstellen! Is die niet aanwezig, dan behoort men andere middelen dan verbodsreglementen op te sporen, om het bestaande kwaad te keer te gaan, en onder die middelen is het verschaffen van krachtigen hier-drink, en goed voedsel één der voornaamste. Met regt is door u het gezegde van Prof. MULDER in zijne brochure: *De voeding in Nederland*, bl. 73 aangehaald: „Het staat vast, dat men het misbruik „van sterken drank niet afgeschaft zal zien, indien men „geen beter voedsel toedient, omdat het in den aard van „het organismus ligt eenen prikkel noodig te hebben. — En nu zagen wij in uw no. 581, van 7 April li. nog een ander dwangmiddel gebezigd, om het geheele gebruik van sterken drank te keer te gaan. In veertien gemeenten, zoo in Gelderland, als Zeeland Zuid-Holland en Vriesland hebben kerkenraden of diakenen der hervormde gemeenten besloten, geene bedeeing te verstrekken, aan hen, die nog geld uitgeven voor sterken drank. Grenzen zulke besluiten niet aan willekeurige heerschzucht? kunnen achterklappers den bedeeide niet onschuldig in een kwaad daglicht stellen? Behooren er tot zulk eene harde strafbepaling, geene krachtadige bewijzen voorhanden te zijn, al ware het regt van vonnis-velling, ook wettig aan de zijde der kerkenraden of diakenen verbleven? Wij geven deze, nit den aard der zaak voortvloeiende vragen, aan het oordeel van des bevoegde beslissers over, er alleen dit bijvoegende, dat in de steden het onthalen van nieuw bonoemde diakenen wel eens aanleiding geeft of heeft gegeven tot het overmatig gebruik of liever misbruik van fijne wijnen, champagne etc., waaruit ontstond, hetgeen men in den ambachtsman met dwang tracht te keer te gaan. Uwe bestendige lezers.

The inundations in Holland.

Inundations of a fearful description have recently occurred in Holland. Nearly a hundred villages have been submerged, the houses undermined or beaten down, numbers of cattle drowned, winter provisions and furniture swept away and, as nearly as can be at present calculated about twelve thousand villagers made homeless and destitute.

A subscription has been opened, by order of the King, for the relief of the poor sufferers.

As there is reason to believe there are many persons in England connected with Holland by family or commercial ties, who would gladly avail themselves of an opportunity to contribute towards this fund, we beg to request persons so disposed, in the absence of any other means which may seem to them more desirable, to remit their contribution to Messrs. Horstman & Co., London, to account of the „Dutch Inundation Fund.“

Rotterdam, March, 1855.

WILLIAM ALLAN.
J. N. JANCLAES.
CHARLES H. GUNN.

Advertentien.

Ik Ondergeteekende verklaar, dat mijne Huisvrouw sedert jaren veel door Rheumatiek geleden heeft, dat die kwaal in 1852 al meer en meer verergerde, zoodat zij bijna nooit in staat was zich te kleeden of te ontkleeden, noch andere bezigheden te verrigten, tot dat ik op raad van anderen besloot eenen GOLDBERGER KETTING uit het Verkoopshuis te Amsterdam te ontbieden, met dat gelukkig gevolg, dat de lijderes binnen eenige weken van de kwaal bevrijd was, en zij

sedert slechts nu en dan eenige ligte pijn gevoeld heeft.
LOON-OP-ZAND, 16 Dec. 1854.
C. VAN DER VEEN
Openbaar Onderwijzer

GOLDBERGERS KETTINGEN.

genezen hoofdpijn, aangezigts-, tand- en oorspijn, kramptolijk, maagkramp, borstkramp, hartkloppingen, zenuwzwakte, beving, pijn in de lenden, stijfte in de lenden, gewrichtspijn, pootje, handjicht, vliegende jicht, zwakte der oogen, hardhoorigheid en alle andere reumatische en zenuwziekten.

Zij worden veor f 1.80, f 2.70, f 3.60 en f 5.00 in het VERKOOPHUIS en de bekende Dépôté] kocht. (816)

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY zijn een werkzaam middel tegen zinkingen en jichtpijnen. G.... te Veendam, was lijdende aan hevige zinkingen, en proefde een aantal zeer vermaarde hulpmiddelen, in daardoor verligting in zijne smarten te erlangen, doch zakte nam veel meer, en zoo zeer toe, dat hij het niet meer kon verlaten, en handen noch voeten kon wegen. In deze treurige toestand werd hem door een eene zekere hoeveelheid zalf en pillen van Holloway hand gesteld. Hij begon onmiddellijk daarvan gebruik maken, en aldra eene verbetering in zijnen toestand voelende, ging hij gedurende elf weken daarmede vol en geniet thans eene volmaakte gezondheid.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.75, f 12.50. Potjes Zalf à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 7.50, f 13.85, f 20.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te hekomen bij VAN RENESSE, te 's Hage; bij B. ADAMA, te Amsterdam bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht en bij J. STRAMMAN, Hoofd-depôthouder te 's Bosch, alsmede in HOLLOWAY'S Etablissements te Londen, 244 Strand, en New-York, 80 Maiden Lane. (817)

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 17 April 1855.

Nederland. Pct.		Rusland.	
Ned. W. Schuld. 2 1/2	61 1/2	Hope 1798/1816	5
Dito Certificat. 3	78 1/2	Dito 1828/1839	5
Dito Dito .. 4	90 1/2	Cert. 1831/1838	5
O. I. Leening. 4		Dito Dito	4 1/2
Amort. Syndic. 3 1/2		Dito Hope	4
Hand. Maats. 4 1/2		Dito Sleghits	5
Belgie.		Dito dito 5e Ser.	4
Certificaten. 2 1/2		Dito 1854	5
D° Rothschild. 2 1/2	50 1/2	Inachr. Assig.	6
Frankrijk.		Certific. dito.	6
Obligatiën. 3		Polen.	
Spanje.		Obligatiën	4
Nieuwe	18 1/2	Oostenrijk.	
Dito Buitenl.	3	Metalliek	5
D° Binnenl. 3	81 1/2	Dito bet. Amst.	5
Bew. Sp. Com.	5 1/2	Dito Nation.	5
Amort. Schuld.		Dito 1847	2 1/2
Portugal.		Dito 1851/1852	2 1/2
Londen nieuwe.	3		
Dito uitgest.	4		

Mexic., te Lond. 3 pct. 19 1/2; 20; dito Onb. Venez. 3 1/2 pct. 25 1/2.

Bij slaauwe stemming was de handel heden in geen nederde fapden van eenige betekenis.

LONDEN, Maandag 16 April. Consols op 2 1/2 pct. 90 1/2; N. Mexic. 3 pct. 20 1/2; 21, 20 1/2; 21; Sardijn. Ecuador, 3 1/2; Peru N. 4 1/2 pct. 69; Gren. Uita. Spanje 1 pct. 17 1/2; 18 1/2; 17 1/2; dito 3 pct. dito Certific. 5 1/2; 3; dito Passive 4 1/2; 1; Russen 39; dito 5 pct. 99; Holl. 4 pct. 91 1/2; 91; dito 62, 61 1/2; Turksche leening 73, 73.

De beurs was heden geagiteerd maar vast.

PARIJS, Maandag 16 April. Fr. 4 1/2 pct. 83.60 pct. 68.75; Sp. binn. 3 pct. 31 1/2; dito 1 pct.

WEENEN, Maandag 16 April. N. Metall. 84 1/2; 85 1/2; Bankactien 998; Lombardien 100; Loten Zilver 28; Wissel op Londen 12.22; dito op Parijs. De buitenlandsche noteringen werkten ongunstig beurs.

Gezukt bij G. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.